

הגורמים לצמיחתה של התנועה הציונית

דף עבודה

1. מהי אִמְנִיצִיָּה (סמנו את 2 התשובות הנכונות):
- א. שחרור שניתן לכל אדם: שחרור של אסיר מהכלא וכדומה.
 - ב. כתב זכויות, שהעניק ליהודים/ות באירופה שוויון זכויות חוקי ומלא, ללא כל הגבלה.
 - ג. תנועת שחרור לאומית השואפת לשחרור פוליטי וחברתי.
 - ד. שחרור, בעיקר של מיעוט, מהגבלות והענקת זכויות שוות לו כמו לכלל האזרחים/ות.

2. עיינו במפה (במצגת) וענו על השאלות הבאות:
- א. כותרת המפה: _____
 - ב. המדינה הראשונה שהעניקה ליהודים/ות אמנציפציה הייתה _____ בשנת _____.
 - ג. המדינות האחרונות שהעניקו ליהודים/ות אמנציפציה במאה ה-19 היו _____ בשנת _____.
 - ד. האם ניתן לומר שרוב מדינות מרכז ומערב אירופה העניקו ליהודים/ות אמנציפציה? _____.

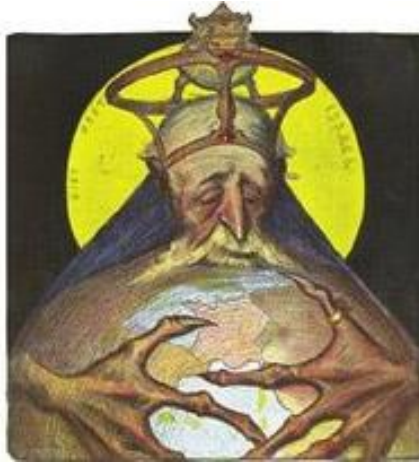
3. האם הציפיות של היהודים/ות מהאמנציפציה התממשו? כן / לא.

הסבירו: _____

4. איזה גורם מהגורמים להתעוררות הלאומיות היהודית ניתן לראות

בקריקטורה הבאה שמציגה את היהודי העשיר רוטשילד? **מדוע** קריקטורה זו

אנטישמית?

5. אַנטי־שְׂמִיּוּת = אַנְטִי + שְׂמִיּוּת, כלומר: _____ העמים השמיים.

קבוצת העמים ה_____ כוללת את היהודים/ות ואת

ה_____, אולם המושג 'אנטישמיות' התייחס

ל_____ בלבד ומשמעו: שנאת העם היהודי.

6. בשנת _____ חשף המודיעין של הצבא הצרפתי _____ ששלחה אל השגרירות הגרמנית בפריז ובה פירוט של - _____ אלפרד דרייפוס, שהיה היהודי היחיד ששירת במטה הכללי, נחשד בשליחתה והועמד לדין בבית דין צבאי, אף על פי ש_____ כדי להשיג הכרעה במשפט, שנערך ללא קהל, הציגה התביעה _____ אשר לא הותר להגנה לעיין בהן. לחפותו, טען דרייפוס כי הוא אזרח נאמן לצרפת ודחה את אשמת הריגול. הראיות המזויפות שכנעו את שופטיו באשמתו ו_____ קבע כי הוא אשם בבגידה. דרייפוס נדון למאסר עולם באי השדים שמול חופי גינאה הצרפתית. דרגותיו הצבאיות _____ ממנו בטקס צבאי פומבי משפיל ב- 5 בינואר 1895 דבר אשר לווה בהתפרצויות אנטישמיות מצד ההמון שחזה בטקס.

מחסן מילים:

איגרת, פסק דינם, לא היו ראיות ממשיות נגדו, ראיות מזויפות, 1894, נשללו, מסמכים צבאיים סודיים צרפתיים.

7. כתבו נכון או לא נכון ליד כל משפט:
- א. פירוש המושג "פוגרום" הינו רצח - _____
 - ב. השלטון הרוסי לא מנע את הפגיעה ביהודים/ות בעת הפוגרום ברוסיה של שנת 1881 - _____
 - ג. הפוגרום ביהודי/ות רוסיה בגלל שנטען כי יהודי שניסה לרצוח את הצאר הרוסי - _____
 - ד. הפרעות ברוסיה היו יותר פיזיים בעוד שהאנטישמיות כלפי היהודים/ות במערב אירופה הייתה יותר מילולית - _____

8. אנטישמיות מסורתית היא שנאת יהודים/ות בשל _____ ולכן _____ להתגבר עליה. לעומת זאת, אנטישמיות מודרנית היא שנאת יהודים/ות בשל _____ שלהם/ן ולכן _____ להתגבר עליה.

מחסן מילים: לא ניתן, הגזע שלהם/ן, דתם/ן, ניתן

9. קראו את הקטע הבא :

במאה ה-19 אירופה השתנתה כליל הן מבחינה טכנולוגית (המצאת המנוע, רכבות, אוניות ממונעות...) והן מבחינה רעיונית (ליברליזם, דמוקרטיה...). בדומה לשכניהם, גם היהודים באירופה עברו תהליכי השכלה וחילון. חלק מהם השתלבו בסביבתם אך חלק אחר החל לשאול את עצמו שאלות של זהות. חלק מהיהודים האמין **שהיהודים הם עם ככל העמים** וזכותם לממש את אושרם ואת זכותם להגדרה עצמית בארץ שלהם- במולדתם ההיסטורית. יהודים אלה לא ציפו לנס משמיים ולא למשיח (זוכרים...תהליך של חילון...) והחליטו לממש את רעיונם. ההתפתחות הטכנולוגית אפשרה את מימוש הרעיון.

איזה גורם מהגורמים לצמיחת התנועה הלאומיות היהודית ניתן לראות בקטע זה?
הביאו הוכחות מהכתוב.

10. מה הקשר בין צמיחת התנועה הלאומית היהודית לשאר התנועות הלאומיות?

[illegible]

1. תהליך שבו מפסיק אדם להיות דתי. (5)
2. מילה לועזית שפירושה "שנאת יהודים". (8)
3. היהודים חשבו שהאמנציפציה תיתן להם יחס של _____ (6) בחברה.
4. מילה לועזית שפירושה "שוויון זכויות על פי החוק". (8)
5. מעבר של רבים מהכפר אל העיר. (4)
6. משה הס כתב ספר זה ששם דגש על ערים קדומות שקמו לתחייה. (4, 8)
7. ביטוי לאנטישמיות בצרפת שם הואשם קצין יהודי בבגידה. (4, 7)

אנטישמיות, עיור, רומי וירושלים, חילון, אמנציפציה, שוויון, פרשת דרייפוס.